

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПРИКЛАДНИХ НАУК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Київського фахового
коледжу прикладних наук
від «04» квітня 2024 року № 24
директор Коледжу

Ганна ЩУЦЬКА

**ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
З РИСУНКУ**

**для здобуття освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра
на основі повної загальної середньої освіти
за спеціальністю 022 Дизайн**

Розглянуто та схвалено на засіданні
Педагогічної ради Коледжу
«04» квітня 2024 року
Протокол № 3

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Творчий конкурс – форма вступного випробування для вступу за спеціальністю 022 Дизайн (ОПП Дизайн одягу та трикотажних виробів, Дизайн взуття та аксесуарів, Графічний дизайн), яка передбачає демонстрацію та оцінювання творчих здібностей вступника (у тому числі здобутої раніше спеціалізованої освіти), необхідних для здобуття фахової передвищої освіти, і проводиться в один тур в межах одного дня.

Вступники Коледжу складають творчий конкурс з рисунку. Предмет рисунку формує здібності та навички професійної підготовки майбутніх фахівців. Рисунок як навчальна дисципліна є органічною складовою живопису, композиції, пластичної анатомії, проектної графіки та інших фахових дисциплін. Без теоретичних навичок рисунку неможлива підготовка фахівців-дизайнерів одягу, трикотажу, взуття, аксесуарів та/або графічного дизайну.

Головна задача творчого конкурсу з рисунку – перевірка образотворчих здібностей вступника. Перевірка наявності відповідного уміння та навичок, які необхідні для реалізації образотворчих здібностей у навчальному процесі.

Вимоги до підготовки вступників. Вступник повинен мати необхідне розвинуте об'ємно-просторове мислення, здатність до візуалізації об'єктів натури.

знати:

- основні композиційні закономірності;
- закономірності конструктивної побудови геометричних форм;
- закони лінійної перспективи;
- закономірності відтворення об'ємно-просторового середовища.

вміти:

- визначати пропорційні співвідношення параметрів геометричної форми у певному форматі;
- врівноважено скомпонувати групу форм на площині аркуша;
- засобами штрихового тонування передати світлотіньові градації об'ємно-просторової форми, фактуру, матеріальність.

Творчий конкурс проводиться для групи вступників з кількістю не більше 30 осіб. Постановка, робоче місце та положення кожного вступника визначаються номером завдання, який обирає для себе абітурієнт та займає мольберт з відповідним номером. Рисунок виконується «з натури» на аркуші паперу формату А3 (297 x 420 мм) графітними олівцями. У лівому верхньому куті ставиться штамп навчального закладу.

Матеріали та обладнання спеціально обладнаних аудиторій:

- натурні столики з предметами натюрмортів;
- мольберти для малювання;
- папір формату А3, А4 – забезпечується Коледжем;
- графічні олівці Н, НВ, В, 2В, гумка, скотч, точилка – власність вступника.

На вступне випробування відводиться 3 астрономічні години.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Рисунок 3х геометричних (гіпсових) форм.

Піраміда, циліндр, куля.

Визначити характер та пропорції групи предметів. Визначити положення листа (вертикаль, чи горизонталь). Зробити ескіз. Розмістити та врівноважити предмети на площині листа. Визначити центр композиції. Побудувати предмети з урахуванням перспективи, пропорції та передати характер предметів.

Світлотіньовий рисунок піраміди. Знайти композиційну рівновагу форми і фону. Побудувати конструктивний рисунок за законами перспективи. Тонально відтворити межу власної тіні та побудувати падаючу тінь. Перевірити пропорції ширини основи до висоти піраміди. Встановити тональні відношення власної тіні та падаючої. Відтворити основні тональні градації що передають реальне освітлення предмету. Зробити тональний акцент на передньому плані.

Світлотіньовий рисунок циліндра. Особливості конструктивної будови циліндра горизонтального положення. Знайти композиційну рівновагу форми і фону. Побудувати конструктивний рисунок за законами перспективи. Відтворити межу власної тіні та побудувати падаючу тінь. Встановити тональні відношення власної тіні та падаючої. Відтворити основні тональні градації що передають реальне освітлення предмету. Зробити тональний акцент на передньому плані.

Світлотіньовий рисунок кулі. Побудувати конструктивний рисунок за законами перспективи. Відтворити межу власної тіні, враховуючи особливості форми та освітлення. Зробити тональний акцент на передньому плані.

Побудувати межу власної тіні кожного предмету. Побудувати загальний абрис падаючої тіні. Створити тональні відношення власних тіней та падаючих. Виконати світлотіньове моделювання об'єму предметів. Узагальнити та розставити тональні акценти.

Призма, конус, куля.

Визначити характер та пропорції групи предметів. Визначити положення листа (вертикаль або горизонталь). Зробити ескіз. Розмістити та врівноважити предмети на площині листа. Визначити центр композиції. Побудувати предмети з урахуванням перспективи, пропорції та передати характер предметів.

Рисунок конуса вертикального положення у перспективі. Визначити перспективні скорочення еліпса основи відносно лінії горизонту і точки сходження. Встановити перпендикуляр з середини основи, та визначити висоту конуса. Побудувати конструктивний рисунок за законами перспективи. Відтворити межу власної тіні та побудувати падаючу тінь. Встановити тональні відношення власної тіні та падаючої. Відтворити основні тональні градації що передають реальне освітлення предмету. Зробити тональний акцент на передньому плані.

Перспективний рисунок шестигранної призми горизонтального положення за двома точками сходження розпочати з побудови основи першого плану, що являє собою вертикальний шестикутник загального положення. Встановити пропорційні відношення висоти та ширини основи, урахувати перспективні скорочення. Побудувати бокові грані шестигранної призми, враховуючи перспективні скорочення у горизонтальному положенні. Встановити розподіл тонових градацій між гранями призми. Визначити найсвітлішу і найтемнішу грань та встановити їх відношення з падаючою тінню.

Світлотіньовий рисунок кулі. Побудувати конструктивний рисунок за законами перспективи. Відтворити межу власної тіні, враховуючи особливості форми та освітлення. Зробити тональний акцент на передньому плані.

Знайти композиційну рівновагу загальної форми і фону. Побудувати конструктивний рисунок за законами перспективи. Перевірити пропорції Тонально відтворити межу власної тіні та побудувати падаючу тінь. Установити тональні відношення власної тіні та падаючої. Зробити тональний акцент на передньому плані.

Методичні рекомендації до виконання робіт:

Ступінь освітленості поверхні предмета залежить від кута падіння променя світла. На поверхні ребристих тіл тональні градації більш контрастні, а на кривих поверхнях більш м'які.

Віддаленість предмету вглиб предметного простору обумовлює зменшення контрастності світлотіні. Сила тону штрихового тонування підпорядковується закономірностям світлотіні – послідовному розподілу світла по поверхні в залежності від її структури: полиск, світло, напівсвітло, напівтіні, власні тіні, рефлекси, падаючі тіні від предметів.

Практичним вирішенням завдання зображення об'ємної форми предмету є ведення процесу рисунку від лінійно-конструктивної побудови з визначенням головних пропорцій предмету до трактовки об'ємної форми за допомогою світлотіньового моделювання. Процес рисунку ведеться від загального до детального та від поодиноких деталей до більшого узагальнення. Відтворити всі тональні градації тіні: власна тінь, напівтінь, рефлекс, падаюча тінь - м'якими олівцями; а зону світла: напівсвітло, яскраве світло, полиск - твердими. Вірно знайдені тональні відношення на рисунку надають зображенню предметів правдивість, матеріальність та переконливість.

Вимоги до творчих робіт з рисунку мають такі складові:

- вірне компонування зображення предметів у форматі листа;
- вибір розміру та масштабу зображення;
- збереження пропорцій об'єктів, що зображуються;
- урахування повітряної та лінійної перспективи форм об'єктів;
- правильність побудови форм та деталей об'єктів;
- виявлення об'ємності форми об'єктів, співвідношення світла та тіні, матеріалу та фактури засобами конструктивно-тональної побудови;
- виявлення просторових співвідношень у розташуванні предметів;
- володіння графічними техніками виконання рисунка;
- виявлення цілісної єдності та художньої виразності рисунка об'єктів, тощо.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№ з/п	Складові оцінки	Умови оцінки	Критерії оцінювання
1	Композиція на аркуші формату А-3	Оцінюється розміщення елементів рисунку на аркуші з урахуванням розмірів рисунку, відношення до центру аркушу в залежності від ракурсу, щільності графічного зображення	20 балів – без похибок 19–18 балів – 1-2 похибки 17–16 балів – 3-4 похибки 15–0 балів – 5 і більше похибок
2	Пропорційні співвідношення	Оцінюється правильність пропорційних співвідношень при побудові об'єму геометричних тіл.	60 балів – без похибок 59–55 балів – 1-2 похибки 54–50 балів – 3-4 похибки 49–45 балів – 5-6 похибок 44–0 балів – 7 і більше похибок
3	Побудова перспективи	Оцінюється правильність побудови геометричних тіл з урахуванням перспективних скорочень, відносно лінії горизонту.	60 балів – без похибок 59–55 балів – 1-2 похибки 54–50 балів – 3-4 похибки 49–45 балів – 5-6 похибок 44–0 балів – 7 і більше похибок
4	Виявлення об'єму	Оцінюється передача за допомогою світлотіні об'єму геометричних тіл та їх співвідношення, відповідність світлотіньової проробки, передача рефлексів, власних і падаючих тіней, виявлення цілісності та подібності.	40 балів – без похибок 39–35 балів – 1-2 похибки 34–30 балів – 3-4 похибки 29–25 балів – 5-6 похибок 24–0 балів – 7 і більше похибок
5	Техніка виконання	Оцінюється володіння технікою олівцевої графіки, якість нанесення штрихування, прямих ліній, використання тонової графіки для передачі ефектів повітряної перспективи.	20 балів – без похибок 19–18 балів – 1-2 похибки 17–16 балів – 3-4 похибки 15–0 балів – 5 і більше похибок

IV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Антонович Є.А., Шпільчак В.А., Малюнок і живопис. Методичні рекомендації.- К., 1990.
2. Сухенко В.О. Рисунок. Навчальний посібник. – Київ, «Амадей», 2016.
3. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти. – К. Вища школа, 2003.
4. Кириченко М.І., Рисунок. Основи академічного рисунка. Навчальний посібник для педагогів-практиків, абітурієнтів і студентів I курсів закладів вищої мистецької освіти.- К., 2020.
5. Ятченко Ю. М. Мистецтво рисунка К: НАУ,2005.

Допоміжна:

1. Михайленко В.Є. Основи образотворчої грамоти. – К. Каравела, 2004.
2. Сухенко В. О. Рисунок. К.: „BONA MENTE”, 2004.
3. Сергеев В. Д. Альбом: рисунок, живопис. – К.: «Артишок», 2012.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПРИКЛАДНИХ НАУК**

Творчий конкурс

з рисунку

на основі повної загальної середньої освіти

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Спеціальність: 022 Дизайн

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

ТВОРЧЕ ЗАВДАННЯ № 1

Постановка № 1. Три геометричні (гіпсові) фігури.

Мольберт № 3